Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en enkele andere wetten in verband met de versterking van de positie van de referent in het reguliere vreemdelingenrecht en versnelling van de vreemdelingenrechtelijke procedure (Wet modern migratiebeleid) (32052).**

(Zie vergadering van 10 februari 2010.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **De Roon** (PVV): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de antwoorden die zij gisteren in eerste termijn heeft gegeven. De PVV-fractie is daar toch niet tevreden mee. Zoals ik zelf in eerste termijn al aangaf, komt het onderliggend wetsvoorstel geen centimeter in de buurt van een daadkrachtige aanpak van massa-immigratie. Misstanden in het gezinsmigratiebeleid worden ook niet de wereld uit geholpen. Door Europa kunnen wij ook al niet eens meer bepalen dat iemand die zich bijvoorbeeld schuldig heeft gemaakt aan eermoord, wordt uitgesloten van de mogelijkheid om als referent toch nog weer een nieuwe partner naar Nederland te halen. Wij vinden dat onbegrijpelijk. Daarom heb ik een amendement ingediend dat ertoe strekt dat referenten die zich schuldig hebben gemaakt aan bijvoorbeeld moord en doodslag, fraude bij het binnenhalen van een vreemdeling of het opzetten van een schijnrelatie niet meer de mogelijkheid krijgen om een vreemdeling naar Nederland te halen.

Het is ons verder ook een doorn in het oog dat met dit wetsvoorstel een cruciaal toetsmoment wegvalt, namelijk tussen de afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf en de afgifte van een verblijfsvergunning. Wij vinden het cruciaal dat juist op dat moment, als er dus nog geen sprake is van legaal verblijf op grond van een verblijfsvergunning, zaken kunnen worden tegengeworpen, zoals het niet voldoen aan het samenwoningsvereiste. Daarom vindt mijn fractie het belangrijk dat het automatisme van verkrijging van een verblijfsvergunning er niet zou moeten zijn. Wij behouden liever een hernieuwde toetsing voor de afgifte van de verblijfsvergunning. Daarom dien ik samen met fractiegenoot Fritsma ook op dit punt een amendement in.

Verder blijft de PVV-fractie het ook zeer zorgwekkend vinden dat een belangrijke voorwaarde van het ouderenbeleid is weggevallen. Wij vinden het absurd dat het kabinet het goed vindt dat een oudere naar Nederland komt als hij of zij hier één kind heeft, terwijl er bijvoorbeeld negen kinderen in Canada wonen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering het ouderenbeleid zodanig wil wijzigen dat het niet langer noodzakelijk is dat (vrijwel) alle kinderen in Nederland verblijven;

van mening dat dit een ongewenste versoepeling is van het gezinsmigratiebeleid;

verzoekt de regering, te bewerkstelligen dat in het ouderenbeleid de voorwaarde blijft bestaan dat (vrijwel) alle kinderen in Nederland dienen te wonen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden De Roon en Fritsma. Naar mij blijkt wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 18 (32052).

Weet u zeker dat u ouderenbeleid bedoelt en niet ouderbeleid?

De heer **De Roon** (PVV): Dat weet ik niet heel zeker.

De **voorzitter**: Dat zullen we straks even met u nagaan.

□

De heer **Anker** (ChristenUnie): Voorzitter. Via u wil ik graag de staatssecretaris bedanken voor haar uitgebreide beantwoording in eerste termijn op de grens van gistermiddag en gisteravond. Er zijn nog een paar zaken waarop ik wil terugkomen. Allereerst de gezinsreferenten. Wij hebben een kort interruptiedebat gehad over de vraag hoe de documenten die zij moeten verzamelen en bewaren en de administratieve plichten die zij hebben er ongeveer uitzien. Ik denk dat het belangrijk is om met elkaar vast te stellen dat het niet de bedoeling is om die mensen met een te hoge administratieve lastendruk op te zadelen. Ik dacht dat ik dat gisteren ook in de woorden van de staatssecretaris heb gehoord, maar dat kan zij misschien nog even bevestigen.

Ook dank voor datgene wat er is gezegd over geestelijke bedienaren. Er zijn inderdaad al wat zaken eerder geregeld. Het arbeidsmarktvereiste is er afgehaald in het kader van de vrijheid van godsdienst. Dat is een goede zaak.

Ik heb nog een specifieke vraag over de braindrain. Gisteren hebben wij het gehad over de vraag hoe nuttig het is als Nederland daarin solistisch optreedt. Naar mijn mening is het belangrijk dat Nederland hiermee bezig blijft. De staatssecretaris bevestigde dat wij er een mening over mogen hebben als bijvoorbeeld een ziekenhuis in India mensen werft, zoals mevrouw Van Velzen aankaartte. Tegelijkertijd is het toch een Europese kwestie. Ik zou niet willen dat wij in Nederland zeggen: als de rest van Europa niet meewerkt, dan doen wij ook niets. Dat kan niet zo zijn, dus ik vind het belangrijk dat dit onderwerp op de agenda blijft staan. Welke documenten worden nog naar de Kamer gestuurd? Waar en wanneer kunnen wij hierover spreken? Wij moeten bij het vreemdelingenbeleid echt de vinger aan de pols houden.

Ik heb gevraagd om in kaart te brengen welke problemen buitenlandse partners precies ondervinden als zij vanwege hun Nederlandse partner naar Nederland willen komen. Daar heb ik helaas geen toezegging op gekregen. De staatssecretaris heeft gezegd dat zij voor een halfjaar een visum kunnen krijgen. Voor een visumaanvraag voor een langere periode komen er verplichtingen bij. Daar gaat het ons juist om. Verschillende mensen die bijvoorbeeld voor een internationaal

bedrijf werken en voor een jaar of iets langer dan een jaar in Nederland werkzaam zijn, willen graag hun gezin meenemen. Dat gezin heeft echter een andere nationaliteit en moet door een heel circus heen om hier te mogen verblijven, terwijl het oogmerk absoluut niet is om hier langdurig verblijf te krijgen. Het gaat slechts om een afzienbare periode. Ik heb gevraagd of de staatssecretaris wil onderzoeken wat er allemaal speelt op dat gebied, maar zij heeft dat niet toegezegd. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Nederlandse expats die in een ander land gaan werken en daar een buitenlandse partner vinden, regelmatig aangeven bij een terugkeer vanwege een tijdelijk verblijf in Nederland dat langer zal duren dan een halfjaar, grote moeite te ondervinden om ook hun buitenlandse partner mee te kunnen nemen en om die reden soms zelfs afzien van een tijdelijke terugkeer naar hun vaderland;

van mening dat voor deze specifieke groep geen onnodige belemmeringen moeten worden opgeworpen indien zij voor een bepaalde tijd in Nederland terug willen keren;

verzoekt de regering, de belemmeringen en mogelijke oplossingen in regelgeving en dienstverlening voor het meenemen van een buitenlandse partner door Nederlandse expats bij een tijdelijke terugkeer naar Nederland in kaart te brengen en de Kamer daarover binnen drie maanden te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Anker en Spekman. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 19 (32052).

De heer **Anker** (ChristenUnie): Het gebeurt nu dat Nederlandse expats zich tijdelijk in bijvoorbeeld België vestigen om hier hun werk te doen. Ik vind dat niet passend en niet in de geest van het wetsvoorstel dat wij hier hebben besproken. Wij wilden het juist makkelijker maken voor dit soort migranten om in Nederland aan het werk te kunnen. Dat zou dan toch ook zeker voor onze eigen staatsburgers moeten gelden.

□

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Gisteren hebben wij inderdaad een discussie over de braindrain gehad. Toen zei de staatssecretaris dat wij dat wel doen omdat andere landen het ook doen. Dat is even een korte samenvatting in mijn woorden. Toen dacht ik: op die manier komen wij er ook niet vanaf. Wij vinden het een ongewenste praktijk. De eerste stap die je moet zetten is niet zeggen: andere landen doen het, dan moeten andere landen het maar regelen of moet het in Europees verband worden geregeld. Dan staan wij hier over vijf jaar nog te praten over braindrain.

Het is wenselijk dat wij voorkomen dat hoogopgeleide mensen die in hun eigen ontwikkelingsland nodig zijn, met pr-campagnes naar Nederland worden gelokt. De staatssecretaris kiest ervoor om economische belangen voor te laten gaan. Naar mijn mening is dat ongewenst. Ik heb aangegeven dat het ziekenhuis in Flevoland een ware strooptocht houdt in India. Daarop zei de staatssecretaris: dat gaan wij dan onderzoeken. Dat moeten wij dan maar afwachten, maar ik vraag wel wanneer dat onderzoek afgerond zal zijn. Daarna moeten wij hier een principieel debat voeren over de vraag of het wenselijk is om op zo'n manier om te gaan met potentieel in ontwikkelingslanden.

Wij hebben gesproken over het INDIGO-systeem, het informatiesysteem van de IND. De staatssecretaris is wel uitgebreid ingegaan op de vragen die ik heb gesteld, maar daarmee is mijn ongerustheid helemaal niet weggenomen. Integendeel. De staatssecretaris beschreef immers de klassieke valkuil die bij elk ICT-project dat de overheid uitvoert, wordt gecreëerd. Er is een startbedrag. We gaan vervolgens over de begrote kosten van 60 mln. heen, maar creëren wat mist door te zeggen dat het project is uitgebreid. Daarmee hebben we geen grip meer op wat het project was en waarom we over de kosten heen gaan. Wat waren de begrote kosten voor het initiële project? Was dat het bedrag van 60 mln. of juist de raming van 68 mln. waarover de staatssecretaris gisteren begon? Is die 68 mln. dan ook echt de eindprijs of kunnen daar nog negatieve ontwikkelingen in komen? Kan de staatssecretaris toezeggen de Kamer met regelmaat te blijven informeren over dit ICT-project? Wil zij, met name daar waar nu een financieel open einde is gecreëerd, de Kamer blijven informeren over de, onverhoopte maar mogelijke, extra kosten die hieraan vastzitten?

Over de zorgplichten van de referenten hebben wij ook uitgebreid gesproken. Ik vind het toch noodzakelijk dat adequate huisvesting als onderdeel van de zorgplicht wordt opgenomen voor referenten, zodat we daarop kunnen controleren en daar waar referenten geen adequate huisvesting blijken te leveren, die referenten gewoon kunnen schrappen. Ik dien daarover de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er in de Wet modern migratiebeleid zorgplichten opgelegd zullen worden aan referenten;

verzoekt de regering, "adequate woonruimte" op te nemen als zorgplicht voor referenten van niet-gezinsmigranten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Velzen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 20 (32052).

Mevrouw Albayrak, staatssecretaris van Justitie
© M. Sablerolle – Gouda

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Ik heb moeten constateren dat de staatssecretaris in haar eerste termijn volhardt in haar weigering om meerderjarige kinderen en ouders die aantoonbaar duurzaam samenwonen en tot één gezin behoren, via de versnelde procedure toe te laten. Ik moet eerlijk zeggen dat ik dit gewoon niet kan uitleggen. Moet een jongere die toevallig 19 jaar is maar gewoon thuis woont, maar worden achtergelaten zodat hij de langzamere procedure moet doen? Waarom behandelt de staatssecretaris dat gezin niet als één geheel? Hetzelfde geldt voor gezinnen die een alleenstaande inwonende ouder hebben, bijvoorbeeld een moeder. Moet zij dan maanden achterblijven waar de rest van het gezin in de versnelde procedure gaat? Het lijkt mij een ontmoedigingsbeleid. Ik vind dat onwenselijk en ook onbegrijpelijk. Ik vraag de staatssecretaris om hier toch nog eens naar te kijken.

Tot slot blijft de staatssecretaris de legeskosten gaande het proces verhogen. Zij heeft aangekondigd dat er een onderzoek plaatsvindt, waarvan de uitkomsten in maart bekend zullen zijn. Ik hoor graag van haar dat de legeskosten tot die tijd bevroren worden op het huidige niveau, zodat we straks kunnen debatteren over het nieuwe legeshuis, zoals het zo prachtig heet, zonder dat er in de tussentijd weer allemaal verhogingen zijn gekomen. Ik dien daarover de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de regering momenteel onderzoek laat uitvoeren naar de kostprijs van vergunningen;

constaterende dat de regering heeft aangegeven, bij de aanstaande behandeling van de Voorjaarsnota meer informatie te zullen geven over de uitkomsten van dit onderzoek;

verzoekt de regering, de legeskosten te bevriezen tot het moment dat er met de Kamer over de uitkomsten van het kostprijsonderzoek is gesproken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van Velzen. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 21 (32052).

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Het mag duidelijk zijn dat ik daarbij reken op de steun van de fractie van de ChristenUnie, die daarover toch heel ferme woorden heeft gesproken.

□

Mevrouw **Sterk** (CDA): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording. Wij behandelen een belangrijk wetsvoorstel, zo heb ik in eerste termijn al gezegd, dat een grote verbetering moet gaan betekenen voor bedrijven, universiteiten en anderen om snel te kunnen voorzien in de behoefte aan arbeidskrachten. Wij moeten de concurrentie aan met andere landen. Dit wetsvoorstel moet daarin een belangrijke verbetering aanbrengen. Dit wordt gevolgd door een verbetering van de handhaving en de controle op de gegevens van mensen die hierheen willen komen en de referenten die hen hierheen laten komen. Een aantal zaken dat in dit wetsvoorstel is genoemd, komt later terug bij de huwelijksmigratie, dus daarover wil ik het op dit moment niet hebben. Toch rest er nog een aantal opmerkingen en vragen naar aanleiding van de eerste termijn.

Ik dank de staatssecretaris voor haar toezegging om te bekijken of in de brief over de mogelijkheid om zelfstandige huisvesting als eis op te leggen voor de komst van huwelijksmigranten naar Nederland, de vraag kan worden betrokken of dit ook mogelijk is voor arbeidsmigranten. Dan gaat het mij niet om de Shell-medewerkers, maar er zijn natuurlijk ook andere medewerkers die naar Nederlanders kunnen komen met een beroep op deze wet.

Ik wil ook terugkomen op de discussie over de hoogte van de boetes. De staatssecretaris heeft zelf een nota van wijziging naar de Kamer gestuurd. Ik heb daarover nog enkele vragen. Het uitgangspunt in deze nota van wijziging is namelijk dat er een vergelijking wordt gemaakt met de overtreding door de werkgever van de verplichting om een afschrift van het identiteitsbewijs in de administratie op te nemen. Als de werkgever dat heeft nagelaten, kan hij in aanmerking komen voor een bestuurlijke boete. Op basis daarvan stelt de staatssecretaris dat de boete voor bedrijven wel iets omhoog kan, namelijk van € 2000 naar € 3000, als ik het goed begrijp. Voor een natuurlijke persoon kan de boete wel iets lager zijn, namelijk € 1500. Ik vraag mij af of die vergelijking wel opgaat, want wij hebben ook te maken met een zorgplicht. Die gaat wel iets verder dan weten of je wel een geboortebewijs in je administratie hebt opgenomen. Wat mij betreft gaat het om zwaardere zaken dan alleen het niet opnemen van het identificatiebewijs in de administratie. Daarom zou ik willen pleiten voor hogere boetes, op grond van dezelfde redenering uit mijn eerste termijn, namelijk dat wij een verbetering invoeren voor bedrijven en andere erkende referenten door snel mensen hierheen te kunnen laten komen. Daar moet

echter wel een duidelijke afwijzing tegenover staan, op het moment dat mensen misbruik maken van de mogelijkheden. De staatssecretaris verhoogt de boetes nu wel iets, maar de redenering daarachter deel ik niet. Ik zal dan ook wellicht een gewijzigd amendement indienen en ga vooralsnog niet akkoord met deze nota van wijziging. Graag krijg ik daarop een toelichting.

Ik wil ook graag antwoord op de vraag waarom € 2000 voor een natuurlijke persoon eerder wel een redelijke boete werd geacht, maar dat nu ineens € 1500 zou zijn. Ik ga er overigens van uit dat nog steeds geldt dat bij herhaaldelijke overtreding na twee jaar de verhoging met 50% plaatsvindt. Dat zou betekenen dat men dan op € 4500 uitkomt. Graag krijg ik een reactie van de staatssecretaris op dit punt.

Dan dien ik nu een aantal moties in. Wij hebben in de eerste termijn een principiële discussie gevoerd over de verblijfsvergunning voor drie jaar voor vrouwen die hier naartoe komen. Die discussie zal ik niet opnieuw voeren. Deze vrouwen kunnen na drie jaar een zelfstandige verblijfsvergunning krijgen. Wij hebben ervoor gepleit om die termijn op vijf jaar te bepalen. Ik dien daarover de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat bij gezinsmigratie partners na drie jaar aanspraak kunnen maken op een verblijfsvergunning voor voortgezet verblijf;

overwegende dat een langere periode meer recht doet aan de primaire verantwoordelijkheid en de zorgplicht van de hoofdpersoon om in het onderhoud van de desbetreffende vreemdeling te voorzien;

overwegende dat andere Europese landen een termijn van vijf jaar hanteren;

verzoekt de regering, voor partners de termijn voor het kunnen aanvragen van een verblijfsvergunning voor voortgezet verblijf, dan wel een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, te verlengen tot vijf jaar,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Sterk en De Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 22 (32052).

De heer **Spekman** (PvdA): De discussie daarover tussen de staatssecretaris en mevrouw Sterk heb ik gisteren natuurlijk gevolgd. Ik heb nu een vraag voor mevrouw Sterk: wat doet u nu in het geval dat een vrouw zich meldt wegens huiselijk geweld en bij de vrouwenopvang terechtkomt, misschien wel binnen de periode van twee of drie jaar? Welke consequentie trekt u daar dan uit? Betekent dit dat betrokkene dan het land uit moet? Of betekent het, gezien de voorgeschiedenis en het melden bij het opvanghuis voor vrouwen, bijvoorbeeld, dat zij dan toch zou mogen blijven?

Mevrouw **Sterk** (CDA): Dat is nu precies waar de discussie gisteren over ging. Als de vrouw kan aantonen dat zij slachtoffer is van huiselijk geweld, kan zij naar een vertrouwenspersoon stappen en op basis van die informatie kan zij alsnog een zelfstandige verblijfsvergunning krijgen. Dat is de reden waarom ik zeg dat de redenering om de verblijfsvergunning al na drie jaar te geven wegens de afhankelijke positie van de vrouw, eigenlijk niet meer geldt. Want ook na één of twee jaar kan er misbruik worden gemaakt van de huwelijkspartner. Dan bestaat de mogelijkheid om op basis van dat geweld alsnog zelfstandig een verblijfsvergunning te krijgen.

De heer **Spekman** (PvdA): Wat je heel vaak ziet is dat vrouwen die zich melden bij vertrouwenspersonen of bij opvanghuizen voor vrouwen, weer teruggaan naar hun man, om ook voor mij onverklaarbare redenen. Blijkbaar is er een soort dwingelandijtoestand, waardoor de vrouw zich gedwongen voelt om naar die foute man terug te gaan. Die situatie ondervangt u niet met uw motie, maar die maakt u erger.

Mevrouw **Sterk** (CDA): Dat is de vraag. Volgens mij geldt dit ook voor vrouwen die hier getrouwd zijn of samenwonen met een partner en die te maken hebben met huiselijk geweld. Het grote dilemma bij huiselijk geweld is natuurlijk dat er blijkbaar toch ook een aantrekkingskracht zit in mannen die dit soort geweld uitoefenen op vrouwen. Toch vind ik dat we dat niet moeten koppelen aan een verblijfsvergunning. Dat is een breder vraagstuk.

De heer **Spekman** (PvdA): Afrondend erken ik dat het een breder vraagstuk is. Feit is echter wel dat wanneer je die vrouwen geen zelfstandig verblijfsrecht geeft – en daarover ben ik het echt eens met de staatssecretaris – je het langer laat duren en dan kom je dus niet uit de klem van die vrouwen die, om voor ons misschien onbegrijpelijke redenen, toch weer teruggaan naar die foute mannen en in die foute dwangtoestand verblijven. Zij hebben dan toch geen zelfstandig verblijfsrecht.

Mevrouw **Sterk** (CDA): Jawel, ik geef die vrouwen wel een zelfstandig verblijfsrecht. Als de vertrouwenspersoon het er inderdaad mee eens is dat er sprake is van huiselijk geweld, dan kan er een zelfstandige verblijfsvergunning worden gegeven, ongeacht of die persoon al drie jaar in Nederland is geweest. Dat is de uitzonderingspositie die we een aantal jaren geleden hebben gemaakt. We gaan er principieel van uit dat als mensen voor elkaar kiezen – want laten we niet doen alsof het alleen maar mensen betreft die in een afhankelijke positie naar Nederland komen – ze dat doen op basis van gelijkwaardigheid. Dat is ook de norm van de wetgeving in Nederland. Dat er uitzonderingen zijn, daar zijn wij het snel over eens, maar juist voor die uitzonderingen is er een maatregel getroffen en juist daarom kunnen wij volgens mij, net als in de rest van Nederland, huwelijkspartners niet meer uitzonderen van die zelfstandige verblijfsvergunning voor vijf jaar.

Dan is er door anderen dan mijzelf in eerste termijn een discussie gevoerd over een motie van een collega van mijn partij, Wim van de Camp, over het ouderenbeleid. Daar is het laatste woord nog niet over gezegd. We hebben daar ook eerder al over gesproken met de staatssecretaris. Het onderzoek naar de mate waarin

ouderen aanspraak maken op sociale zekerheid moet eerst nog plaatsvinden. Pas dan valt er iets te zeggen over de vraag of de Nederlandse samenleving daar hinder van ondervindt. Waar wij wel op stuiten, is dat de minister het argument gebruikt van de mantelzorg. Het is goed dat deze ouderen naar Nederland kunnen komen, omdat ze dan verzorgd kunnen worden door hun kinderen. Dat vind ik op zich een legitiem argument. Het bijzondere is echter wel dat deze ouderen na drie jaar een zelfstandig verblijfsvergunning krijgen. Je kunt je afvragen of je dat wilt. Er zijn geen emancipatoire overwegingen die ervoor pleiten om dit te doen en er is geen sprake van een afhankelijkheidspositie op grond waarvan je zou kunnen zeggen dat het goed zou zijn. Sterker nog, wij stimuleren die afhankelijkheidspositie, die mantelzorg, juist. Dat is een van de redenen om ouderen hier toe te laten. Ook daarin zie ik geen enkele reden om die zelfstandige verblijfsvergunning op drie jaar te houden. Ik zou graag ook die termijn naar vijf jaar willen doen. Daarom dien ik een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat bij het gezinsmigratiebeleid voor ouderen, ouderen na drie jaar aanspraak kunnen maken op een verblijfsvergunning voor voortgezet verblijf;

overwegende dat een langere periode meer recht doet aan de primaire verantwoordelijkheid en de zorgplicht van de hoofdpersoon om in het onderhoud van de desbetreffende vreemdeling te voorzien;

overwegende dat andere Europese landen een termijn van vijf jaar hanteren;

verzoekt de regering, voor ouderen de termijn voor het kunnen aanvragen van een verblijfsvergunning voor voortgezet verblijf dan wel een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd te verlengen tot vijf jaar,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Sterk en De Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 23 (32052).

Mevrouw **Sterk** (CDA): In eerste termijn is er discussie gevoerd over de zorgverzekering en de vraag in hoeverre gezinsleden die bij een statushouder intrekken in een gemeentewoning nu wel of niet onder de Zorgverzekeringswet kunnen vallen. De minister betoogde dat dit geregeld was op basis van de tijdelijke noodvoorzieningsplaats. Wij horen daar echter wisselende geluiden over. Het COA zegt dat het geregeld is, maar VluchtelingenWerk zegt op basis van informatie van de directie Migratiebeleid (DMB) dat het niet geregeld zou zijn. Wij hebben daar toch graag helderheid over en zullen op dat punt een motie steunen van de heer Spekman van de PvdA-fractie.

Er is een discussie over geweest over de vraag waarom leden van het gezin van de houder van een medische verblijfsvergunning niet mogen werken. De staatssecretaris heeft betoogd dat dit gelijk moet lopen en dat dus ook de gezinsleden pas na drie jaar, als er een voortgezet-verblijfsvergunning wordt verstrekt, mogen werken. Wij zien graag dat de betrokken gezinsleden net als leden van het gezin van een asielzoeker 24 weken per jaar mogen werken. Wij dienen op dit punt de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat migranten met een medische verblijfsvergunning en hun gezinsleden gedurende de eerste drie jaar verblijfsjaren niet mogen werken;

verzoekt de regering, houders van een medische verblijfsvergunning en hun gezinsleden toe te staan, arbeid te verrichten onder dezelfde voorwaarden als asielzoekers, te weten 24 weken per 52 weken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Sterk, Spekman en Anker. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 24 (32052).

□

De heer **Spekman** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de uitgebreide beantwoording. Ik wil nog op enkele punten ingaan.

Ook dank ik de staatssecretaris voor de nota van wijziging. De PvdA-fractie wilde bij het opleggen van de boetes een onderscheid maken en daar wordt in de nota van wijziging voor een groot deel aan tegemoetgekomen. Wel vragen wij ons net als mevrouw Sterk af hoe het zit met de rechtspersoon die meermalen de fout in gaat. Kan ook dit via de nota van wijziging steviger worden aangepakt?

Enkele Kamerleden, waaronder de heer Anker en mevrouw Van Velzen, hebben al over de leges gesproken. De ongelimiteerde verhoging van de leges is ons een doorn in het oog. Wij vinden dat bij het onderzoek naar de kostendekkendheid de beperkte hoogte van de leges in acht moet worden genomen. Op een heel breed terrein zijn de leges in de afgelopen jaren enorm omhoog geschoten. Ik noem de leges voor naturalisatie, regulier verblijf en zelfs asiel. Wij willen dat er in het onderzoek naar kostendekkendheid een begrenzing wordt verbonden aan de hoogte van de leges. Wij moeten blijven bezien wat redelijk is om aan de betrokken mensen te vragen. Over dit punt dien ik samen met de fractie van de ChristenUnie de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

Spekman

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de leges die worden geheven voor het verkrijgen van een verblijfsvergunning of het Nederlanderschap, in 2009 en 2010 fors zijn verhoogd;

overwegende dat de leges voor vreemdelingen die wij graag naar Nederland zien komen, zoals kennismigranten en buitenlandse studenten, geen te grote belemmering mogen vormen om in ons land te komen werken of te studeren;

van mening zijnde dat de leges over de hele linie, in het bijzonder voor naturalisatie, verblijfsvergunningen asiel voor onbepaalde tijd, gezinsherenigers en kennismigranten te fors zijn en worden verhoogd;

van mening zijnde dat er een begrenzing moet komen in het verder verhogen van de leges;

verzoekt de regering, met het oog op die begrenzing, bij het onderzoek naar kostendekkendheid dat thans wordt uitgevoerd, mede uit te gaan van een scenario waarbij het totaal aan leges voor verblijfsvergunningen en naturalisatie met 10% wordt verlaagd;

verzoekt de regering tevens, bij de vertaling van het kostendekkendheidsonderzoek naar een nieuw legeshuis, elk legestarief expliciet te toetsen aan de redelijkheid ervan voor de betreffende groep vreemdelingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Spekman en Anker. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 25 (32052).

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Ik neem aan dat de heer Spekman, nu hij deze motie heeft ingediend, ook de zojuist door mij ingediende motie over het legeshuis zal ondersteunen. In mijn motie is weliswaar geen dekking aangegeven, maar dat geldt ook voor de motie van de heer Spekman.

De heer **Spekman** (PvdA): Ik steun nooit zaken die geen dekking maar wel direct financiële consequenties hebben. Het laatste geldt zeker voor de motie van mevrouw Van Velzen, maar niet voor mijn motie. Wij vragen de staatssecretaris in het nieuwe legeshuis iets te presenteren. Zij zal dan misschien met nieuwe tarieven komen. De door mevrouw Van Velzen ingediende motie heeft direct financiële consequenties, terwijl wij op dit punt in de begroting niets hebben afgesproken. Derhalve steun ik de motie van mevrouw Van Velzen niet.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Dit wordt een rare discussie. De heer Spekman dient een motie in met het verzoek om de legeskosten te verlagen. Ik vraag alleen maar om de legeskosten te bevriezen. De heer Spekman kan mijn motie dan toch steunen, als zijn intentie is om de legeskosten te verlagen?

De heer **Spekman** (PvdA): Nee, want de door mij ingediende motie behelst ook een aanpassing van de organisatie om de kosten te verlagen. Wij moeten het toch ergens van betalen. Het geld komt niet uit de blauwe lucht naar beneden vallen. Het geld regelen wij normaal gesproken bij de begroting, tenzij wij een andere manier weten te vinden en daar zoek ik naar met de motie die ik heb ingediend met de heer Anker.
Ik heb nog een klein, maar niet minder belangrijk punt. Wij zouden graag zien dat in de regelgeving mogelijk wordt gemaakt dat gezinsherenigers van vluchtelingen die met een mvv naar Nederland reizen meteen naar binnenkomst dezelfde verstrekkingen en zorgverzekering krijgen als de overige gezinsleden. Daartoe dien ik een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat gezinsleden van vluchtelingen die binnenreizen op een mvv, geen recht hebben op financiële verstrekkingen of een zorgverzekering als zij in afwachting zijn van de asielvergunning;

constaterende dat de periode dat het gezinslid in afwachting is van de verstrekking van de asielvergunning enige weken tot enige maanden kan bedragen;

verzoekt de regering, te bewerkstelligen dat spoedig geregeld wordt dat gezinsleden van vluchtelingen die binnenreizen op een mvv en die bij de vluchteling in een woning kunnen verblijven zo spoedig mogelijk na binnenkomst in aanmerking komen voor financiële verstrekkingen en een zorgverzekering, mits daaraan wordt gekoppeld het recht om deze verstrekkingen ook buiten de opvangvoorzieningen te krijgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Spekman, Sterk en Anker. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 26 (32052).

De heer **Spekman** (PvdA): Ik kom nu op mijn laatste punt. Ook wij vinden, net als de heer Anker, dat het partners van Nederlanders in het buitenland soms veel te moeilijk wordt gemaakt om tijdelijk naar Nederland te reizen vanwege familiebezoek of een begrafenis. Iedereen kan zich toch wel voorstellen dat het in het geval van een begrafenis belangrijk is dat je bij je familielid aanwezig kunt zijn. Dat moeten wij echt met elkaar veel soepeler regelen. Ik had zelf het idee om daar in het debat over de visa op terug te komen en dat zal ik ook zeker doen. Ik heb echter op dit moment de motie van de heer Anker gesteund. Dit moet soepeler en beter. Als iemand hier wordt begraven en een familielid uit het buitenland wil hier komen om die begrafenis bij te wonen, hoort dat mogelijk te zijn.

□

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de gegeven antwoorden in eerste termijn, hoewel ik sommige daarvan, dat mag duidelijk zijn,

totaal onbevredigend vind, bijvoorbeeld als het gaat om het bredere immigratiebeleid, het ingroeimodel sociale zekerheid of het ouderenbeleid. De kans dat de VVD-fractie het daarover eens wordt met het kabinet is zo goed als nul, denk ik. Wij zijn het al in vele debatten daarover oneens geweest.

Wat betreft de leges wacht ik het onderzoek van de Algemene Rekenkamer af. Ik blijf het gek vinden dat juist de leges voor de groepen die wij zo graag naar Nederland willen halen, namelijk die van de kennismigranten, het meest worden verhoogd.

Ik constateer dat mevrouw Sterk het amendement dat zij heeft ingediend heeft aangehouden. Ik ben benieuwd naar de antwoorden op de vragen die zij zojuist heeft gesteld over de bestuurlijke boete. Vooralsnog blijf ik dat amendement steunen.

Ik heb in de eerste termijn gezegd dat voor mijn fractie de uitvoering, handhaving en controle cruciaal zijn waar het gaat om dit wetsvoorstel en dat de VVD-fractie daar bovenop wil blijven zitten. Ik heb de staatssecretaris de toezegging proberen te ontlokken de Kamer daarover periodiek te rapporteren. Dat is niet gelukt. Dit is voor mijn fractie een cruciaal punt, dus ik dien daarover een motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het succes van het modern migratiebeleid staat of valt met de uitvoering, controle en handhaving van het beleid;

verzoekt de regering, de Kamer na inwerkingtreding van de wet minimaal één maal per jaar te informeren over de ondernomen controle- en handhavingsacties, de resultaten daarvan en de genomen maatregelen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden De Krom en Sterk. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 27 (32052).

De heer **De Krom** (VVD): De reactie van de staatssecretaris op deze motie is voor mijn fractie wel belangrijk, zeg ik er maar bij.

In mijn eerste termijn heb ik gezegd dat ik kan instemmen met de hoofdregel dat in beginsel alleen de kosten van uitzetting die de vreemdeling zelf ook zou moeten maken in geval van terugkeer, kunnen worden verhaald op de referent. Ik deel ook de overweging van de staatssecretaris dat de kosten in beginsel beperkt dienen te blijven tot voorzienbare en toerekenbare kosten. Ik heb in mijn eerste termijn echter ook gezegd dat ik andere kosten, zoals die van vreemdelingenbewaring en begeleiding, niet wil uitsluiten als de referent verwijtbaar of nalatig handelt. Dan kun je denken aan een onderwijsinstelling die in tegenspraak met de afspraken niet controleert of een buitenlandse student een programma volgt. Je kunt ook denken aan het geval dat iemand op basis van onjuiste gegevens naar Nederland komt en dit de referent valt aan te rekenen. Ik heb dan ook een amendement ingediend dat daartoe strekt en ben benieuwd naar het oordeel van de staatssecretaris daarover.

In eerste termijn heb ik ook aangegeven dat het voor mijn fractie onverteerbaar zou zijn dat, als iemand zijn vrouw slaat en daarop een scheiding volgt, betrokkene opnieuw een partner uit het buitenland kan halen. Ik heb daarom een amendement ingediend dat erop toeziet dat wordt uitgesloten dat daders van zedenmisdrijven, misdrijven tegen het leven, afpersing, oorlogsmisdrijven of bigamie, mensen die schijnrelaties aangaan, of referenten die onjuiste gegevens verstrekken, in de toekomst als referent kunnen optreden. Het gaat in het algemeen om misdrijven waaraan kan worden afgeleid dat men geen respect toont voor de integriteit van het menselijk lichaam in de brede zin des woords. Ik heb net ook een blik geworpen op het amendement van de heer De Roon. Volgens mij is er sprake van overlap. Misschien is het goed om na te gaan of het mogelijk is om de twee amendementen samen te voegen. Plegers van dit soort misdrijven hebben naar de mening van de VVD-fractie hun geloofwaardigheid om in de toekomst als gezinsreferent te kunnen optreden volledig verloren. Daarom willen wij voorkomen dat zij in de toekomst als zodanig kunnen optreden.

Tot slot herhaal ik het standpunt van de VVD-fractie dat de deur voor buitenlandse imams geheel dicht moet.

De **voorzitter**: We zijn gekomen aan het eind van de tweede termijn van de Kamer. Ik begrijp dat de staatssecretaris tien minuten de tijd nodig heeft om zich voor te bereiden.

De vergadering wordt van 17.40 uur tot 17.50 uur geschorst.

□

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Ik hoop dat u er begrip voor hebt dat ik de ingediende tien moties op volgorde van indiening en niet op volgorde van stuknummer zal behandelen, De officiële teksten heb ik namelijk op dit moment nog niet. Ook de amendementen zal ik op volgorde van indiening behandelen.

Ik snap dat er bij de heer De Roon sprake is van wat ik bijna "frustratie" zou willen noemen over wat hij typeert als een gebrek aan een daadkrachtige aanpak van de migratieproblematiek. Ik heb hem al gezegd dat wij hierover al vele malen hebben gesproken en ik heb hem meer dan bewezen hoe daadkrachtig wij inzetten op het bestrijden van fraude, misbruik en alles wat met huwelijksmigratie te maken heeft. Ik heb ook geschetst hoe daadkrachtig wij inzetten op een betere asielprocedure. Daarover gaat echter dit wetsvoorstel niet. Dit wetsvoorstel is helemaal niet bedoeld om de brede problematiek van alles wat met migratie te maken heeft daadkrachtig aan te pakken. Ik zie dat de heer De Roon op dit moment niet in de zaal is, maar toch heeft hij recht op een antwoord. Mevrouw Sterk vestigde kort en bondig de aandacht op de zaak waarover dit wetsvoorstel vooral gaat. Met dit wetsvoorstel willen wij een bijdrage leveren aan een goede toekomst voor Nederland, door actiever gericht te zijn op, en faciliterend te zijn voor de migranten van wie wij weten dat zij een belangrijke bijdrage leveren en zullen leveren aan zowel

de economische als de culturele ontwikkeling van Nederland. Bij het eerste heb ik het over kennismigranten, studenten en onderzoekers die bij universiteiten wetenschappelijk onderzoek komen doen. Bij het tweede heb ik het over balletdansers et cetera. Op deze migranten wordt in dit wetsvoorstel gefocust. Er worden grote verbeteringen voorgesteld, ook op het vlak van de handhaafbaarheid van het beleid dat is gericht op de totale reguliere migratie, dus inclusief de huwelijksmigratie. Hierover zullen de heer De Roon en ik het niet eens worden.

Op de amendementen zal ik zo terugkomen. Ik zal nu eerst de losse vragen beantwoorden, daarna reageren op de moties en daarna op de amendementen.

De heer Anker heeft het gehad over gezinshereniging. Hij vraagt mij nogmaals uit te spreken dat het niet de bedoeling is dat met dit wetsvoorstel de lastendruk toeneemt op individuen die in het kader van de gezinshereniging hun partner laten overkomen. Ik zeg nogmaals dat dit uitdrukkelijk niet de bedoeling is. Door tal van punten, zoals de manier waarop de IND gaat werken met onder andere een veel meer geautomatiseerde informatie-uitwisseling, zal de lastendruk ook voor individuen over de gehele linie afnemen. Het gaat hierbij dus om mensen die gebruikmaken van het migratierecht.

De heer Anker is tevreden over wat ik heb gezegd in mijn eerste termijn over geestelijk bedienaren.

Niet alleen de heer Anker, maar ook mevrouw Van Velzen is teruggekomen op de braindrain. Misschien is het goed dat ik herhaal dat dit een onderwerp is dat wij in het kader van migratie en ontwikkeling nader zullen bespreken. Wij zullen dan ook spreken over de vraag hoe het Nederlandse beleid zich verhoudt tot de ambitie om niet onnodig schade toe te brengen aan ontwikkelingslanden, waar goed opgeleide mensen wegtrekken omdat elders, in de ontwikkelde wereld, beter betaalde banen beschikbaar zijn. Ik heb in reactie op mevrouw Van Velzen de toezegging van de minister van VWS herhaald, dat er onderzoek zal worden gedaan naar het werven van medisch personeel, specifiek in India. Ik heb inmiddels vernomen dat er voor 26 mei a.s. een algemeen overleg is geagendeerd over dit onderwerp. Dat duurt nog even, maar de datum wordt bepaald door de agenda van de Kamer. Dit is het eerste moment waarop de Kamer met de minister van VWS van gedachten kan wisselen over het werven van medisch personeel in India.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Betekent dit dat de gisteren door de staatssecretaris toegezegde aanvulling op het onderzoek naar de praktijken van het ziekenhuis in Flevoland voor die tijd afgerond is? Dan kunnen we dat dan bespreken.

Staatssecretaris **Albayrak**: Het onderzoek betrof Groningen. Dat loopt al even. Ik heb gisteren toegezegd dat ik dit graag aanvul met onderzoek naar de zorgen die u uitsprak en de anesthesisten waar u met accent naar verwees. Ik zal de minister van VWS informeren dat ik dit in de Kamer met u heb besproken en dat het onderzoek ten behoeve van het algemeen overleg in mei wordt uitgebreid met deze onderdelen. In dat geval is het misschien een voordeel dat het algemeen overleg niet meteen volgende week al geagendeerd staat, maar pas op 26 mei.

Ik heb gisteren al iets gezegd over INDIGO en de kosten. Ik voorzie geen grote kostenoverschrijding, anders dan die ik de Kamer al heb gemeld. Het verzoek is om de Kamer nader te informeren als zich een kostenoverschrijding voordoet. De kosten zijn inmiddels geraamd op 68 mln., inclusief de uitbreiding van de werking van INDIGO. Als een stijging van die kosten is voorzien, stel ik de Kamer daarvan op de hoogte. Actualisering vindt plaats in het voorjaar. Als die aanleiding geeft om de Kamer te informeren, zal dit zeer spoedig na de actualisering plaatsvinden.

Mevrouw Van Velzen komt terug op het punt van de meerderjarige kinderen die onderdeel vormen van een gezin. Ik had gehoopt dat wat ik daar gisteren over heb gezegd, voldoende was. Voor gezinshereniging bestaat überhaupt geen versnelde procedure. Als mevrouw Van Velzen meent dat ik meerderjarige kinderen uitsluit van de versnelde procedures voor arbeidsmigranten en studenten, moet dat een misverstand zijn. De gezinsmigranten komen namelijk helemaal niet in aanmerking voor de versnelde procedure. Voor hen blijven de reguliere procedures bestaan, behalve als gezinsleden van kennismigranten naar Nederland komen; die vallen, samen met die kennismigrant, wel onder de versnelde procedure. Als meerderjarige kinderen of ouders deel uitmaken van een gezin, wordt getoetst of toelating aan de orde is. Dat is dus niet uitgesloten, ook bij meerderjarigen niet. Dat is alleen het geval als achterlating van het gezinslid van bijzondere hardheid zou getuigen. Voor de gevallen waarvoor mevrouw Van Velzen aandacht vroeg, is binnen wet- en regelgeving ruimte om tot toelating over te gaan. Een bijzondere procedure hebben we daarvoor niet nodig. Er wordt dan vooral gekeken of het kind echt onderdeel van het gezin uitmaakt en of er ”more than emotional ties” zijn; de passage uit de jurisprudentie die ik gisteren ook aanhaalde.

Ik ben toe aan de moties. De motie van de heer De Roon op stuk nr. 18 gaat over het ouderenbeleid, de toelating van 65-plus ouders voor wie geen zorg in het land van herkomst is bij kinderen die in Nederland wonen. Hij vraagt mij om een wijziging, die in zijn ogen een versoepeling is, terug te draaien. Ik heb gisteren uitgelegd dat tegenover die versoepeling op tal van punten een aanscherping wordt aangebracht waardoor er sprake is van een uitgebalanceerd beleid. Het kind bij wie de ouder wordt toegelaten, moet bijvoorbeeld aan het inkomensvereiste voldoen. Dat mag niet bestaan uit inkomenscomponenten van meerdere kinderen. Ik heb er ook op gewezen dat wij eisen dat er wordt samengewoond met het kind bij wie de toelating gevraagd wordt. Er wordt dus geen beroep op de woningmarkt gedaan en de mantelzorg wordt door het kind verleend. Dit is feitelijk ook vaak het geval. In totaal gaat het maar om ongeveer tachtig gevallen per jaar. Dat aantal is al jarenlang stabiel. Je moet je dan ook afvragen of je uit humanitair oogpunt voor deze groep nog verdere aanscherpingen moet aanbrengen. Om deze redenen ontraad ik aanneming van de motie van de heer De Roon zeer.

De motie-Anker/Spekman gaat over Nederlandse expats die hun partner naar Nederland willen halen. De regering wordt verzocht, de belemmeringen en mogelijke oplossingen in kaart te brengen en de Kamer daarover binnen drie maanden te informeren. Ik had gehoopt dat mijn antwoord van gisteren de heren Anker en Spekman tot tevredenheid had gestemd, maar dat blijkt helaas niet

het geval te zijn. Ik zal dit antwoord nu niet herhalen. Ik denk dat de mogelijkheden die wij hebben, zowel voor de visa voor de korte termijn als voor de vergunning voor langdurig verblijf, voorzien in de toelating van partners van Nederlanders die een paar jaar elders hebben gewerkt. De heer Anker komt te veel voorbeelden in de praktijk tegen waarin die mogelijkheden er kennelijk niet zijn. Ik zeg hem graag toe dat ik dit onderzoek zal laten uitvoeren. Ik zal in kaart proberen te brengen wat de belemmeringen zijn en hoe wij daarmee omgaan. Ik zal ook aangeven waarom ik denk dat de bestaande mogelijkheden voldoende zijn. Kortom, ik zeg het gevraagde graag toe, gelet op mijn beantwoording gisteren en vandaag.

Mevrouw Van Velzen vraagt bij motie om adequate woonruimte op te nemen als zorgplicht voor referenten van niet-gezinsmigranten. Dit is de bekende discussie over arbeidsmigranten die hier komen werken, maar soms onder zeer onmenselijke omstandigheden worden gehuisvest. Ik heb mevrouw Sterk reeds toegezegd om dit onderwerp te betrekken bij het onderzoek naar huisvestingseisen voor partnermigratie. Ik heb gisteren al toegezegd dat ik zal kijken of er voor deze groep een verdere aanpassing van de regels nodig is. Eigenlijk is mijn belangrijkste reactie op deze motie dat de minister voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid dit via zijn tewerkstellingsvergunningen al geregeld heeft. Om een vergunning te krijgen moet er passende huisvesting zijn. Voor alle arbeid waarvoor de tewerkstellingsvergunning verplicht is, is passende huisvesting een voorwaarde. De gemeenten houden daar toezicht op. Ik denk dat de motie overbodig is, maar ik heb wel toegezegd om dit breder te bekijken. Europeanen hoeven geen aanvraag voor toelating in te dienen en voor hen kan een dergelijke preventieve eis niet gesteld worden. Als het mevrouw Van Velzen om de Oost-Europeanen te doen is, dan werkt dit instrument niet. Voor dat doel moet veel meer worden ingezet op controles en toezicht op de huisvesting nadat mensen hier zijn komen werken. Het kabinet doet dit ook. Er zijn voorbeelden uit de gemeente Rotterdam waaruit blijkt dat men dit beleid van toezicht op huisvesting van arbeidsmigranten zeer actief vorm geeft. De motie vraagt om dit concreet op te nemen in de zorgplicht en om die reden moet ik aanneming ervan ontraden.

In haar volgende motie vraagt mevrouw Van Velzen om de legeskosten te bevriezen tot het moment dat er met de Kamer over de uitkomsten van het kostprijsonderzoek is gesproken. Betere argumenten dan die van de heer Spekman tijdens het interruptiedebatje, kan ik niet geven. Het voornaamste argument is van financiële aard, namelijk dat er geen dekking voor deze motie is. Ik zal straks overigens ook de motie van de heer Spekman op dit punt niet omarmen, in ieder geval niet op dit moment. Ik heb gisteren uitgebreid gesproken over het kostprijsonderzoek van Ernst & Young. Ik heb gezegd dat ik daar al bij de Voorjaarsnota duidelijkheid over zal geven. Het is een feitelijk onderzoek. Er is gekeken naar de componenten die bijdragen aan de prijzen van de IND-producten. Wat kost een verblijfsvergunning? Hoeveel manuren gaan daarin zitten? Welke kosten maak je daar direct en indirect voor en welke mag je daarvan meetellen? Als dat kostprijsonderzoek, dat feitelijk onderzoek klaar is, volgt daarna wat mij betreft de per definitie politieke discussie met de Kamer over de vraag welke kosten zij acceptabel acht, ook in relatie tot draagkracht, de verhouding tot Europese leges et cetera. Het bevriezen van de kosten op dit moment, hangende dat onderzoek, is voor mij niet mogelijk. Ik zou al helemaal niet weten waar ik de derving van de inkomsten uit zou moeten compenseren als wij dat al zouden doen. Deze motie moet ik dus ook ontraden.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): De staatssecretaris maakt hier een groter probleem van dan het daadwerkelijk is. Zij zegt zelf dat het onderzoek in maart is afgelopen. Wij zijn nu 11 februari. Als het een begrotingstechnisch probleem is en zij niet weet waar zij het geld vandaan moet halen, welke leges gaat zij dan nog verhogen tussen nu en maart? Over welke kostenposten hebben wij het dan? Kunnen wij niet gewoon met elkaar afspreken dat de staatssecretaris de boel gewoon even laat zoals het is tussen 11 februari en het moment dat het onderzoek naar buiten komt? Even een stapje terug. Er zijn al genoeg legesverhogingen geweest. Laten wij dat tot het eind van het onderzoek niet doen. Dat lijkt mij niet te moeilijk om toe te zeggen.

Staatssecretaris **Albayrak**: Nu snap ik het punt van mevrouw Van Velzen een beetje. In de discussie liepen een paar dingen door elkaar. Dat was ook het misverstand bij de heer Spekman. In dit wetsvoorstel wordt niet voorzien in een verdere verhoging van de leges. Als dat het misverstand was, dan help ik dat graag uit de wereld. Een verhoging van de leges op basis van het wetsvoorstel op korte termijn is op dit moment sowieso niet voorzien. De leges zijn wel onlangs verhoogd. Als voorbeeld noemde mevrouw Van Velzen arbeidsmigranten en studenten. Daar is zij, althans niet specifiek zij of haar partij maar de Kamer, al mee akkoord gegaan bij de begrotingsbehandeling. Dat waren de voorstellen bij de begrotingsbehandeling. Die zijn al doorgevoerd. Als het misverstand bij mevrouw Van Velzen is dat wij die nog kunnen terugdraaien, bevriezen of terugbrengen naar een lager niveau, dan kan dat niet, want ze zijn al doorgevoerd. Met dit wetsvoorstel is echter geen verhoging voorzien. Dat maakt de motie overbodig, als ik het zo lees.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Het is een misverstand bij de staatssecretaris dat er bij mij misverstanden zouden leven. Het enige wat ik haar vraag is: even geen prijsverhogingen meer. Die legesprijzen gaan wij gewoon bevriezen. Of zij nu zegt: wij gaan de legesprijzen niet meer verhogen op basis van dit wetsvoorstel, of iets anders; het maakt mij niet uit op basis waarvan de staatssecretaris ze nog verder zou willen verhogen. Laten wij afspreken dat wij ze bevriezen tot het onderzoek naar buiten komt. Ik denk gezien haar woorden dat zij daar gewoon mee kan instemmen, want zij heeft geen plannen om ze tussen nu en maart te verhogen. Als dat wel zo is, dan zou ik graag willen weten wat zij gaat verhogen, hoeveel en met welke reden.

Staatssecretaris **Albayrak**: Dat zijn twee verschillende dingen. Ten eerste heb ik dat voornemen nu niet. Stel nou dat het onderzoek wordt uitgesteld, dat ik er bij de Voorjaarsnota nog geen duidelijkheid over kan geven – al denk ik niet dat dit het geval is – of dat het debat in de Kamer wordt uitgesteld, dan kan er een situatie ontstaan waarin wij later dan maart of op een later moment dit jaar over een legesverhoging gaan praten. Dat kan ik op

voorhand niet uitsluiten. Met haar interruptie brengt mevrouw Van Velzen mij nu dus terug van ″de motie is overbodig″ naar ″ik ontraad de motie″. Met die motie wordt mij immers die ruimte ontnomen.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Laten wij zeggen: tot de Voorjaarsnota geen verhogingen. Kan zij haar oordeel dan ombuigen naar ″ik juich deze motie toe en adviseer de Kamer om haar aan te nemen″? Dan zou zij duidelijk zijn.

Staatssecretaris **Albayrak**: Ik blijf bij mijn oordeel over de motie.

De motie van mevrouw Sterk is misschien wel de motie waar ik het meest bij voel en niet in positieve zin. In die motie wordt gevraagd, met een uitdrukkelijke verwijzing naar de positie van vrouwen, om de afhankelijke verblijfsvergunning te verlengen van drie naar vijf jaar. Ik snap de beweegredenen van mevrouw Sterk niet zo goed, zeker niet na het horen van haar argumenten, waarvan de belangrijkste gisteren de volgende was. Waarom zou je ervan uitgaan dat deze vrouwen afhankelijk zijn van die partner en hun na drie jaar in een onafhankelijke positie willen brengen, aangezien wij in dit land toch uitgaan van de gelijkwaardigheid van partners? Dat doen wij omdat het de werkelijkheid is. Als haar theorie dat wij uitgaan van de gelijkheid van partners ook praktijk zou zijn, zouden wij in dit land geen opvanghuizen voor vrouwen nodig hebben. De werkelijkheid is helaas een andere. Wij zouden die onafhankelijke verblijfsvergunning dan ook wel pas na vijf in plaats van drie jaar kunnen geven. Deze onderbouwing gaat er bij mij echt niet in. Ook gaat die er bij mij niet in omdat het vorige kabinet – ik geloof dat mevrouw Sterk daar ook persoonlijk bij betrokken was – stellig heeft gezegd dat het na drie jaar geven van een onafhankelijke verblijfsvergunning een goede balans vormt tussen enerzijds het op orde willen hebben van de handhaving en anderzijds het nastreven van de emancipatie van deze vrouwen. Ook mevrouw Verdonk heeft destijds, in de hoedanigheid van minister voor integratie en immigratie, stellig ontraden om het van drie jaar naar vijf jaar te brengen. Wij voerden een tijd geleden dit debat in de Kamer en zeiden met goede argumenten dat deze vrouwen niet alleen moeten worden beschermd als zij slachtoffer van huiselijk geweld zijn, maar dat zij, vanuit de emancipatiegedachte, ook preventief in staat gesteld moeten worden om al na drie jaar een gelijkwaardige positie met die man te hebben, zodat zij niet meer gechanteerd kunnen worden met die afhankelijkheid. Dat is nog steeds een zeer valide argument. Tussen dat debat en nu zie ik geen enkel probleem dat op ons af is gekomen dat ons opeens van standpunt zou moeten doen veranderen. Ook mevrouw Sterk heb ik zo'n probleem niet horen noemen. Daarom ontraad ik de aanneming van deze motie.

In de motie-Sterk/De Krom op stuk nr. 23 wordt eigenlijk hetzelfde gevraagd: kunnen ouders die bij een kind worden toegelaten niet al na drie, maar pas na vijf jaar een onafhankelijke vergunning krijgen? Dit is enigszins analoog aan het vorige punt. Gelet op de beperkte omvang van deze groep en gelet op het punt dat vaak sprake is van samenwonen en van een zorgplicht, waar de kinderen graag aan voldoen, zie ik geen reden om voor deze kleine groep zo'n wijziging in de uitvoering door te voeren, al was het maar om uitvoeringstechnische redenen. De aanneming van deze motie ontraad ik daarom.

In de motie Sterk c.s. op stuk nr. 24 wordt de regering verzocht, houders van een medische verblijfsvergunning en hun gezinsleden toe te staan, arbeid te verrichten onder dezelfde voorwaarden als asielzoekers, te weten 24 weken per 52 weken. Ik kan mij de redeneerlijn goed voorstellen. In de systematiek hebben wij ervoor gekozen om bij mensen met een verblijfsvergunning die op medische gronden is afgegeven, gedurende drie jaar af te wachten of de medische situatie zo onveranderd blijft dat mensen aan Nederland gebonden blijven, bijvoorbeeld voor een behandeling. Wij gaan er dus niet van uit dat al deze mensen ook per definitie in Nederland zullen blijven. Dat is de reden waarom wij hebben gezegd dat dit niet gepaard kan gaan met een toegang tot de arbeidsmarkt, noch voor de mensen met die vergunning, noch voor hun gezinsleden. Wij hebben gezegd: als na die drie jaar sprake is van voortgezet verblijf, mogen zij wel werken. Deze toezegging hebben wij in dit wetsvoorstel gestand gedaan. Deze motie ligt voor een belangrijk deel op het terrein van de minister van SZW, omdat zij raakt aan bijvoorbeeld concurrentie op de arbeidsmarkt. Ik twijfel enigszins aan mijn oordeel over de motie, omdat ik de gedachte sympathiek vind. Zal ik toezeggen dat ik de motie bespreek met de minister van SZW en dat ik erop terugkom? De motie kan dan nog even worden aangehouden. Is dat een idee?

Mevrouw **Sterk** (CDA): Misschien is het mogelijk om voor dinsdag schriftelijk te laten weten wat de minister ervan vindt, voor de stemmingen.

De **voorzitter**: Is dat mogelijk?

Staatssecretaris **Albayrak**: Dat moet via een korte sondering wel lukken.

De **voorzitter**: Dat wordt toegezegd.

Staatssecretaris **Albayrak**: Ja. Ik zal dan meteen ook het oordeel geven over de vraag of de minister van SZW en ik dit kunnen aanvaarden.

Voorzitter. In de motie-Spekman/Anker op stuk nr. 25 wordt de regering verzocht, met het oog op het onderzoek waar ik zonet al naar verwees, uit te gaan van een scenario waarbij alle leges met 10% worden verlaagd. Tevens wordt de regering daarin verzocht, bij de vertaling van het kostendekkendheidsonderzoek naar een nieuw legeshuis, elk legestarief expliciet te toetsen aan de redelijkheid ervan voor de betreffende groep vreemdelingen. Dat klinkt enigszins abstract, hoewel ik begrijp wat de heer Spekman bedoelt, vanwege hetgeen hij gisteren in het debat allemaal heeft gezegd en toegelicht. Ik vraag de indieners om deze motie aan te houden totdat het kostprijsonderzoek afgerond is. Wij hebben dat feitelijke onderzoek echt nodig om vervolgens te kunnen bekijken of de consequenties die eraan worden verbonden – dat zeggen de indieners zelf ook expliciet in de motie – moeten leiden tot een verhoging dan wel een verlaging van de leges. Dat debat voer ik graag met de Kamer wanneer wij weten wat de producten van de IND kosten. Ik verzoek de heer Spekman dus om deze motie aan te houden. Als hij dat niet doet, ontraad ik de aanneming ervan.

Albayrak

Dan kom ik op de motie die de heer Spekman samen met mevrouw Sterk en de heer Anker heeft ingediend. Deze gaat over de ziektekosten voor nareizende asielzoekers. Ik dacht dat ik in het debat ook bij dat onderwerp de onduidelijkheid voldoende had weggenomen door te zeggen dat de Rva, de Regeling verstrekkingen asielzoekers, gewoon openstaat voor de groep waarover de heer Spekman praat. Vanuit de Rva zijn de ziektekosten geregeld. Dat geldt vanaf het moment dat het asielverzoek is ingediend. Voor nareizende gezinsleden betekent dit in ieder geval wel – misschien zit daar de onduidelijkheid – dat zij zich evenals alle andere asielzoekers moeten melden op het aanmeldcentrum in Ter Apel. Als zij dat niet doen, kunnen zij dus geen beroep doen op de Rva en zijn hun ziektekosten niet gedekt. Zij kunnen er wel voor kiezen om zich daar te melden en dan bij de partner of de ouder te verblijven, tenzij hun aanwezigheid om welke reden dan ook verlangd wordt. Als zij onder de nieuwe wet in de rust- en voorbereidingstijd zitten, de zes dagen waarover wij met de Kamer hebben gesproken, dan kan het zijn dat zij even op die locatie moeten blijven om beschikbaar te zijn voor identiteitsonderzoek et cetera. Al die tijd zijn hun ziektekosten gedekt. Dat geldt dus als zij daar zijn, maar ook als zij bij hun partner in een gemeente gaan wonen.

Ik zeg de Kamer wel toe dat wij de brief over de melding in Ter Apel die de referent reeds nu ontvangt, zullen aanpassen zodat nareizigers ervan op de hoogte zijn dat zij zich expliciet bij het COA moeten melden. Op dat punt zit nu een lacune. Dat moet gedaan worden om er zeker van te zijn dat de verzekering van de ziektekosten geregeld is. Ik denk dat ik het de Kamer nu iets duidelijker heb gezegd dan gisteren. Ik hoop dat de heer Spekman nu begrijpt dat deze motie overbodig is.

Dan kom ik op de laatste motie. Dat is een motie van de heer De Krom. Hierin verzoekt hij mij de Kamer regelmatig te informeren over handhaving op modern migratiebeleid. Hij heeft daaraan bijna een dreigement verbonden. Ik ging ervan uit dat hij bedoelde: als u dat niet toezegt, dan stemmen wij misschien wel tegen dit wetsvoorstel. Ik hoop dat het zo ver niet komt, niet omdat hij daarmee impliciet leek te dreigen, maar vooral omdat ik hem gisteren al had toegezegd dat ik de Kamer over de voortgang van de invoering natuurlijk zal informeren, zeker op het punt van de handhaving.

Volgens mij zei ik: langs de geëigende wegen. Om op dat punt nog iets specifieker te zijn: ik zal de Rapportage Vreemdelingenketen gebruiken om de ontwikkelingen van het handhavingsinstrument aan de Kamer te melden, maar ook de inzet van het handhavingsinstrumentarium en alle andere maatregelen om regelovertreding tegen te gaan. Ik acht de motie, in de vorm waarin hij door de heer Krom is geschreven, ondersteuning van mijn beleid.

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. Om elk misverstand weg te nemen: ik had begrepen dat de staatssecretaris gisteren heeft gezegd dat zij ons vanaf nu tot en met de termijn van de invoering van de wet, dus het komende jaar, op de hoogte zou houden van de voortgang. Ik vroeg gisteren echter – zo is het in deze motie dus ook weer verwoord – of zij periodiek, dus bijvoorbeeld in de Rapportage Vreemdelingenketen, expliciet wil melden welke handhavings- en controleacties er zijn geweest en welke resultaten die hebben opgeleverd. Als zij nu zegt dat zij dat zal doen, kan ik de motie intrekken.

Staatssecretaris **Albayrak**: Ik zou bijna zeggen dat ik dan mijn toezegging van gisteren intrek, maar dat is flauw.

De heer De Krom heeft nu twee toezeggingen. Ik heb toegezegd dat ik dit jaar reserveer voor de nadere voorbereiding en invoering van de feitelijke infrastructuur – dat ging vooral over INDIGO – om per 1 januari 2011 de invoering van deze wet te kunnen realiseren. Dat is een proces. Ik zeg de heer De Krom ook graag toe dat vanaf volgend jaar één keer per jaar aan de Kamer zal worden gerapporteerd langs de lijnen die ik aangaf.

De heer **De Krom** (VVD): Dan kan deze motie worden ingetrokken. Ik meld dit mede namens de medeondertekenaar, mevrouw Sterk.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-De Krom/Sterk (32052, nr. 27) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Staatssecretaris **Albayrak**: Er zijn meen ik vier amendementen ingediend. Ik begin met het amendement van de heer Fritsma en zijn collega De Roon op stuk nr. 15. Dat amendement gaat over de machtiging tot voorlopig verblijf die wordt samengevoegd met de vergunning tot verblijf. Dat wordt één procedure, de toegang- en verblijfsprocedure. Ik heb gisteren uitgebreid stilgestaan bij de vraag waarom dit een verbetering is ten opzichte van hetgeen er nu is. Het zwaartepunt van de controles op toelating wordt hierdoor namelijk verlegd naar voor het moment dat iemand naar Nederland komt. Dat is nodig, want als de mensen er zijn, zijn de mogelijkheden vaak beperkter. Die zijn niet absoluut beperkt, maar ik hecht eraan om voordat mensen komen – het moment dat om een visum voor langer verblijf wordt gevraagd – echt te kijken naar risico's, oprechtheid en alles wat nader gecheckt moet worden. Je begint natuurlijk met de controle of mensen aan de criteria voldoen, maar dat is dus veel breder.

Het wetsvoorstel nationale visa wordt binnenkort behandeld in de Kamer. Daarin wordt een beslistermijn en een geldigheidsduur voor het visum van drie maanden geïntroduceerd. Het gaat al veel sneller, maar dat betekent in de praktijk dat zo'n persoon binnen drie maanden moet inreizen. Als iemand vooraf goed en beter dan tot nu is gecheckt, daarna naar Nederland komt en dan moeten de controle en de papierwinkel wederom van a tot z plaatsvinden, ontstaan er dubbels voor de uitvoeringsorganisatie. Als iemand eenmaal een visum heeft, wordt nu ambtshalve een vergunning verleend zonder dat de bureaucratische procedure moet worden doorlopen. Dit doet echter niets af aan een adequate handhaving, ook als mensen al in Nederland zijn. Ik heb gisteren al uitgelegd hoe dat werkt. Dat zal ik niet herhalen. Indien dit amendement wordt aangenomen, wordt zelfs een van de verbeteringen uit het wetsvoorstel geschrapt. Ik verwijs naar hetgeen dit zal schelen aan administratieve lasten en bureaucratie voor bedrijven en individuen. Derhalve ontraad ik dit amendement.

Dan het amendement van mevrouw Sterk over het boetebeleid. Ik wijs de Kamer op de derde nota van wijziging die net voor aanvang van dit debat is ingediend. De wijziging daarin is louter technisch. De inhoud van de nota van wijziging die ik de Kamer heb gestuurd, staat nog steeds. Daaraan is dus niks veranderd. Ik zal de Kamer de details daarvan besparen, maar het is een

technische wijziging waarmee het wetsvoorstel voor een modern migratiebeleid en het wetsvoorstel voor nationale visa op elkaar worden afgestemd. Die verwijzing was abusievelijk niet in de nota van wijziging opgenomen. Dat is bij dezen wel gebeurd, maar de strekking van de nota blijft ongewijzigd. Dat ter volledigheid.

Mevrouw Sterk vraagt mij te verduidelijken waarom ik niet tegemoet ben gekomen aan haar wens om de boetes over de gehele linie te verhogen. Nadat ik de Kamer in eerste termijn heb gehoord, wilde ik recht doen aan een aantal wensen die parallel zijn uitgesproken. Ik voelde eigenlijk wel iets voor het argument van mevrouw Sterk voor bedrijven et cetera. Dat gold ook voor het verzoek tot differentiatie tussen natuurlijke personen, gezinshereniging en bedrijven. De heer Spekman vertolkte die gedachte. Ik heb deze nota van wijziging gemaakt met het oog op die wensen uit de Kamer. Hierin geef ik aan dat ik bereid ben te differentiëren tussen de maximale boetebedragen voor rechtspersonen, ondernemingen en andere organisaties aan de ene kant en natuurlijke personen en individuen aan de andere kant. De nota van wijziging laat ook zien dat ik bereid ben om de maximale boete voor rechtspersonen, ondernemingen en andere organisaties te verhogen tot € 3000. Deze was eerder € 2000. Een verhoging voor recidivisten met 50% blijft voor beide categorieën bestaan. Daarmee ben ik tegemoetgekomen aan de wensen van mevrouw Sterk, de heer De Krom en de heer Spekman.

De redenen om niet aan te sluiten bij de boetes in de Wet arbeid vreemdelingen voor illegale tewerkstelling heb ik in de brief toegelicht. Er is uitdrukkelijk gekozen voor aansluiting bij het normbedrag van € 1500 dat in de Wet arbeid vreemdelingen is gesteld voor vergelijkbare overtredingen. De boetes die in de Wet arbeid vreemdelingen worden gesteld voor illegale tewerkstelling, zijn wat mij betreft voor deze overtredingen te zware sancties, omdat het hier gaat over een informatie- en een administratieplicht. Deze bestuurlijke boete voor het niet nakomen van je administratieplicht kan bovenop de bestaande boetes op grond van de Wet arbeid vreemdelingen komen. Deze zijn € 4000 of € 8000 als mensen illegaal te werk zijn gesteld. Deze worden niet vervangen, maar zij komen er bovenop. Het gaat echt om die informatie- en administratieplicht.

Ik denk dat nog hogere boetebedragen echt disproportioneel zouden zijn. Het zou ook een procedurerisico inhouden als mensen om geringe overtredingen met dit soort boetebedragen geconfronteerd worden. Er staan nog meer sancties op normovertredingen dan de bestuurlijke boete. Je kunt aangifte doen. De erkenning kan worden ingetrokken. Kostenverhaal is mogelijk. Daar hebben we het allemaal over gehad. Het staat niet op zich, maar alleen voor een overtreding een boetebedrag dat die hoogte kent, terwijl op grond van de Wet arbeid vreemdelingen voor vergelijkbare overtredingen € 1500 volstaat, dus lager dan wat ik voorstel, is volgens mij niet verdedigbaar.

Indien er sprake is van meerdere beboetbare feiten, worden die boetebedragen bij elkaar opgeteld. Als op meerdere momenten iets is nagelaten, kan een werkgever bij herhaling een bestuurlijke boete krijgen, dus de totale som is niet gemaximeerd. Dat even ter verduidelijking. Het is mij even niet duidelijk of mevrouw Sterk dit amendement handhaaft.

Mevrouw **Sterk** (CDA): Vooralsnog handhaaf ik het, maar ik heb gezegd dat ik het wellicht wijzig naar aanleiding van het debat erover. Nu ik hier toch sta, wil ik graag nog iets vragen. Ik kan mij iets voorstellen bij de redenering van de staatssecretaris. Voor ons blijft de proportionaliteit een moeilijk punt, zoals de staatssecretaris ook zelf aangeeft. Is € 3000 werkelijk een afschrikwekkende boete voor iemand die met cijfers rommelt? De staatssecretaris heeft het over de informatie- en de administratieplicht, maar volgens mij gaat het ook over de zorgplicht. Ook daarvoor kun je een bestuurlijke boete krijgen. Als er moedwillig wordt gerommeld met cijfers en gegevens niet worden overlegd, vind ik die € 3000 voor een bedrijf eerlijk gezegd nog steeds onvoldoende afschrikwekkend. Ik begrijp wel dat er nog veel meer wegen zijn. We hebben er gisteren ook een discussie over gevoerd dat het heel lastig is om bij overtreding de kosten terug te vorderen die een referent maakt om iemand hierheen te halen, zoals de directe kosten van de vliegreis, om over de indirecte kosten maar helemaal niet te spreken. Juist daarom zou je die bestuurlijke boete voldoende afschrikwekkend moeten maken, is onze redenering, zodat we in ieder geval iets terugkrijgen.

Staatssecretaris **Albayrak**: De voorbeelden die u noemt, zijn ook in mijn ogen ernstig, maar daarvoor hebben we heel andere handhavingsmechanismen. Als mensen rommelen met cijfers, kun je op basis van valsheid in geschrifte strafrechtelijk optreden. Dit is echt een bestuurlijke boete die gaat over een overtreding, bijvoorbeeld het niet volledig voeren van de administratie. Wij kennen in de Wet arbeid vreemdelingen dat bijvoorbeeld een kopie van een identiteitsdocument niet is bewaard. Dat soort dingen. Dit is een nieuw ingevoerde maatregel die echt uitdrukkelijk voor die categorie geldt. Deze komt bovenop het instrumentarium dat wij hebben en houden, juist om mensen te dwingen hun administratie op orde te hebben. Ik denk dus dat hier wel degelijk een afschrikwekkende werking van uitgaat, gelet op de hoogte van de boete versus nalatigheid. Daarover zullen wij spreken.

Voor al die andere gevallen geldt het sanctie-instrumentarium van de hoge boetes van de Wet arbeid vreemdelingen als je illegalen te werk stelt, bijvoorbeeld door valsheid in geschrifte te plegen. Dat blijft bestaan en dit komt daar bovenop, plus het kostenverhaal, plus de intrekking van je aanmerking als referent. Het is dus cumulatief, niet "in plaats van". Derhalve denk ik dat de nota van wijziging die ik heb ingediend, tegemoetkomt aan de wens van de Kamer om de boete iets hoger te maken, zonder dat het buitenproportioneel wordt.

Dan kom ik op het amendement op stuk nr. 13 van de heer De Krom. De heer De Krom is van mening dat je alle kosten van uitzetting, zoals vreemdelingenbewaring, moet kunnen verhalen op de gewezen referent, indien die een zorgplicht overtreedt of onjuiste gegevens verstrekt. In mijn woorden is dat een kostenverhaal bij wijze van extra straf. Als daar sprake van is, staan daar andere handhavingsinstrumenten voor open. Ik wijs op de bestuurlijke boete, naast het verhalen van de kosten. Dat is eigenlijk het omgekeerde verhaal van wat ik net tegen mevrouw Sterk vertelde. Verder wijs ik op de intrekking en schorsing van de erkenning als referent en de aangifte bij het Openbaar Ministerie. Dit alles komt naast de bestaande hogere boetes, die op grond van de Wet arbeid vreemdelingen kunnen worden opgelegd.

De heer Spekman (PvdA)

© M. Sablerolle – Gouda

Gisteren ben ik al vrij uitgebreid ingegaan op de redenen waarom wij niet hebben gekozen voor het voorstel van de heer De Krom. Hierbij heb ik de uitgangspunten van het rapport Maathouden aangehaald: de voorzienbaarheid van de kosten voor de referent en de proportionaliteit. Verhoging van de te verhalen kosten brengt ook het evenwicht in gevaar tussen het voorgestelde stelsel en het Europees recht, waarmee het in lijn moet zijn. Voor particulieren, gezinsreferenten, is hetgeen wij hebben geregeld al vrij stevig, maar ook rechtvaardig. Voor het bedrijfsleven zou het amendement ertoe kunnen leiden dat de arbeidsmigranten die nodig zijn voor de Nederlandse economie niet of minder snel naar Nederland worden gehaald.

Het amendement strekt er ook toe dat de kosten van vreemdelingenbewaring op de vreemdeling kunnen worden verhaald. Dat is niet mogelijk. Dat is nu niet mogelijk, maar ik zie ook niet hoe dat in de praktijk te realiseren is, gelet op de betalingsbereidheid van de vreemdeling die na vreemdelingenbewaring, al dan niet met escorts, wordt uitgezet. Waar dreigen wij dan mee? "U wordt niet uitgezet totdat u de boete hebt betaald of de kosten hebt vergoed"? Het doel is de uitzetting. Het verhalen van de kosten van vreemdelingenbewaring op de vreemdeling zou symboolbeleid zijn waarmee wij helemaal niets opschieten. Dan zouden wij alleen maar onszelf bezighouden terwijl wij geen cent binnenhalen, naar mijn verwachting. Ook dit amendement ontraad ik dus.

Dan heb ik een laatste amendement.

De heer **Spekman** (PvdA): Er zijn nog drie amendementen, op de stukken nrs. 14, 15 en 16.

Staatssecretaris **Albayrak**: Ik begin met het amendement op stuk nr. 14. Ik heb het amendement op stuk nr. 16 ook voor me liggen, maar ik mis het amendement op stuk nr. 15.

De **voorzitter**: Het amendement op stuk nr. 15 is een amendement van de heren Fritsma en De Roon.

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Daar heb ik al op gereageerd.

Het amendement op stuk nr. 14 is van het lid De Krom. Daarin wordt gevraagd om gezinsreferenten die zich hebben misdragen, uit te sluiten van gezinshereniging, en – zo te lezen – voor altijd. Als ik het amendement op stuk nr. 16 nu even snel lees, geldt dit ook voor dat amendement. Deze twee amendementen lijken erg op elkaar. Volgens mij is er echt totaal geen misverstand over dat de indieners van deze amendementen en ik het er met elkaar over eens zijn dat wij mensen die zich schuldig maken aan bijvoorbeeld huiselijk geweld en eergerelateerd geweld en die bij herhaling een partner naar Nederland halen, niet tot in lengte van dagen de gelegenheid willen geven om een partner naar Nederland te halen. Zo'n nieuwe partner wordt dan wederom in een kwetsbare situatie gebracht, waarbij weer sprake kan zijn van mishandeling, misbruik et cetera. Dat is ook de reden waarom het kabinet, nog voordat de Kamerleden het vroegen, zelf in actie is gekomen en in de brief over huwelijksmigratie heeft gezegd dat wij dit anders willen. De mogelijkheden om het nu te regelen, zouden echter een strijd opleveren met de Europese richtlijn voor gezinshereniging, waaronder Nederland met zijn volle verstand zijn handtekening heeft gezet. Daarmee moeten wij nu rekening houden. Ik ben aan die richtlijn gebonden. De richtlijn wordt nu geëvalueerd. Ik heb in Brussel al geagendeerd dat ik bij de evaluatie graag de mogelijkheid wil introduceren dat mensen die zich schuldig maken aan dit soort strafbare feiten, niet bij herhaling een partner naar Nederland kunnen laten komen. Ik ben dus bezig met een strategie in Europa om dit voor elkaar te krijgen. Het aannemen van dit amendement zou mij echter strijd met het Europees recht opleveren en ik geloof niet dat dit de bedoeling kan zijn van een volksvertegenwoordiger als medewetgever. Datzelfde geldt voor het amendement op stuk nr. 16. Met hetzelfde argument moet ik de aanvaarding van beide amendementen ontraden.

De heer **De Roon** (PVV): Ik ben ervan overtuigd dat de staatssecretaris hetzelfde voor ogen heeft als ik en daarmee ook als de heer De Krom. Ik vind haar houding echter zo negatief. Zij zou dit amendement ook kunnen omarmen als een ondersteuning van haar beleid en zeggen: hoera, dit is een steun in de rug en ik ga met dubbele energie in Europa strijden voor wijziging van de gezinsherenigingsregel.

Staatssecretaris **Albayrak**: Dan had de heer De Roon een motie moeten indienen. Als hij een amendement indient, amendeert hij de wet. Dat is nu eenmaal een bevoegdheid van de Tweede Kamer. Als ik een wetsvoorstel indien, mag de Kamer dat wetsvoorstel wijzigen. Een wet kan niet worden gewijzigd op een manier die strijd oplevert met het internationaal en het Europees recht. Ik kan niet zeggen dat dit amendement ondersteuning is van mijn beleid, want de heer De Roon wijzigt er de wet mee als het wordt aangenomen. Ook zonder motie heb ik gezegd dat ik de gedachtelijn van de heer De Roon zonder meer ondersteun en dat ik al voordat hij erom vroeg, actie heb ondernomen.

De heer **De Krom** (VVD): Het is toch nooit de bedoeling geweest, noch van de wetgever in Nederland noch van de wetgever in Europa, om met de gezinsherenigingsrichtlijn in de hand partners of minderjarige kinderen die door iemand naar Nederland worden gehaald die zich

schuldig heeft gemaakt aan dit soort ernstige misdrijven, ook nog eens in gevaar te brengen? Als er volgende week met grote koppen in de krant staat dat iemand die schuldig is verklaard aan mishandeling, waarop een scheiding is gevolgd, weer een nieuwe partner uit het buitenland hier naartoe haalt, weet ik precies wat de staatssecretaris gaat zeggen. Zij zegt dan: ja, het is allemaal heel erg en wij willen het ook anders. Als de staatssecretaris serieus is, kan zij toch niet anders zeggen dan dat zij het niet meer accepteert en dat dit nooit de bedoeling van de wetgever is geweest? Daarom kan dit amendement wel.

Staatssecretaris **Albayrak**: De heer De Krom moet niet overdrijven. Zijn partij heeft jarenlang deel uitgemaakt van kabinetten die de bestaande systematiek in ons toelatingsbeleid hebben gehandhaafd, namelijk dat wij bij de toelating eisen stellen aan degene die komt en niet aan de partner die hier zit, anders dan dat er een inkomen moet zijn. Op gronden van openbare orde is er nooit een eis ingevoerd om degene die hier zit, iets tegen te werpen. Die systematiek wordt voor het eerst door dit kabinet doorbroken, althans: de wenselijkheid van de doorbreking ervan wordt door dit kabinet voor het eerst geïntroduceerd. De desbetreffende mensen waren in die gevallen overigens ook niet straffeloos, maar de dader werd bij huiselijk geweld aangepakt met een huisverbod, via het enorme programma van de minister van Justitie dat ziet op het aanpakken van daders van huiselijk geweld. Ze bleven dus niet straffeloos, maar het was nooit een reden om tegen te werpen dat iemand dat gedrag had vertoond als er een hernieuwde aanvraag kwam voor toelating van een partner uit het buitenland. Ik zeg tot de heer De Roon dat wij inderdaad een start moeten maken met het tegenwerpen van het gedrag van degene die hier is. Dat kan zijn als er een veroordeling is voor huiselijk geweld et cetera, maar ook als iemand aangetoond heeft gefraudeerd, dus als hij bijvoorbeeld heeft gesjoemeld met het inkomen waaraan hij moest voldoen om een partner te laten overkomen. Dat soort veroordelingen moet kunnen worden tegengeworpen als iemand het nog een keer probeert. Zoals gezegd, ben ik bezig om dat in Europa te bespreken en geregeld te krijgen.

De heer **De Krom** (VVD): Het kan mij niet schelen welk kabinet de richtlijn heeft ingevoerd of goedgekeurd. Wat mij betreft doet dat niet ter zake. Het zou niet de eerste keer zijn dat wij in Nederland een striktere uitleg geven aan een richtlijn dan de oorspronkelijke bedoeling ervan. Niemand maakt mij wijs dat deze richtlijn door de wetgever ooit is bedoeld ter bescherming van mensen die partners of kinderen mishandelen. Dat kan niet zo zijn. Daarom vraag ik de staatssecretaris: zeg nu gewoon dat u de Kamer aanraadt om dit amendement te steunen, want nogmaals, dit is nooit de bedoeling van de wetgever geweest.

Staatssecretaris **Albayrak**: Als ik in een stoel zat, was ik er nu uit gevallen. Ik hoor nu de medewetgever vragen om een wet zo te amenderen dat wij in strijd handelen met het internationaal recht. Dat is wat u vraagt, maar dat ga ik dus niet doen!

De heer **De Krom** (VVD): Wat ik zeg is dat ik zeer betwijfel dat de uitleg die de staatssecretaris eraan geeft, ooit de bedoeling is geweest van hetzij de wetgever in Nederland, hetzij de wetgever in Europa. Dit kan nooit de bedoeling zijn.

Staatssecretaris **Albayrak**: Wat heb ik aan een bedoeling? Natuurlijk zal dit nooit de bedoeling zijn geweest, maar feit is dat de Richtlijn Gezinshereniging een limitatieve opsomming geeft van de criteria, van de eisen. Feit is dat ik degene die in Nederland is of in welk Europees land dan ook, niet mag tegenwerpen dat betrokkene een strafblad heeft, voor wel feit dan ook. Dat kan nu niet. Het is limitatief opgesomd. Dat het niet de bedoeling was dat een en ander deze uitwerking zou hebben, geef ik u op een briefje.

Daarmee ben ik aan het einde gekomen van mijn beantwoording in tweede termijn.

De heer **Spekman** (PvdA): Na overleg met de collega's kan ik melden dat ik de motie op stuk nr. 26 intrek, omdat deze overbodig is.

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Spekman c.s. (32052, nr. 26) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Wij zullen volgende week stemmen over de amendementen, het wetsvoorstel en de moties.

Sluiting 18.49 uur